

Kulturilerineq C - 2022

1. Ilinniartitsissutip inissisimanera

Ilinniartitsissutip inissisimanera tassaavoq atuagarsorneq, periaatsit, piviusunik allaaserisat periusaasartullu aqutigalugit nammineq kulturisamik allallu kulturiinik ilinniartut paasisinneqarnissaat. Ilinniartitsissummi ilaapput kulturinik paasinneriaatsit assigiinngitsut, tassunga ilanngullugit kultureqariaatsit assigiinngitsut assigiinngissutaat assigiissutaallu, inuttut isigalugu aamma allat kulturiannik annertunerusumik paasinnissamut ammaassisuuneratut isigalugu. Ilinniartitsissummi kulturit assigiinngiiaassusiannik kulturinillu suliaqartarnernut paasinnissamut periaatsit isiginneriaatsillu suliarineqartarput, ilinniartitsissummilu aamma kulturit naapeqatigiittarnerannik attaveqatigieriaatsinillu isummernissamut ilinniartut sakkussanik tunineqartarput. Ilinniartitsissummi inuiaqatigiinnik ilisimatusarnermik ilinniartitsissummut atassuteqartitsilluni inulerinermik ilinniartitsissut aallaavigineqarpoq.

2. Ilinniartitsissummi siunertat

Ilisimasat piginnaasallu

Nammineq allallu kulturiannik ilinniartut ilisimasaqassapput, ilinniartullut nunami namminermi avataanilu kulturit assigiinngissusiannik paasinninnissamut sakkusaqassallutik. Tamassumunnga atatillugu ilinniartut atuagarsorneq periusaasartullu aallaavigalugit sumiiffinni, nunami namminermi nunallu tamat akoranni kulturit naapeqatigiittarnerat isummerfigisinnaassavaat.

Ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat

Ilinniartut imatut piginnaasaqartigissapput ilinniartitsissumi suliaqarnerminni kulturit naapinneranni pisartunik ataasiakkaanik paasinninneq tunngavigissallugu, ilinniartullu kulturit akornanni assigiinngissutaasinnaasut isornartorsiuillutik isummerfigisinnaassavaat. Ilinniartut namminneq qisuariaatsit eqqumaffigalugit kulturit naapinneranni qanoq pisoqartarnersoq paasisinnaassavaat allallu tupigusuutiginnaassallugit. Ilinniartut namminneq ilikkagaqariaatsiminnik paasinnissimassapput, tassunga ilanngullugu ilinniagaqarnermi piginnaasaqalerneq aammalu ilinniartitsissummi ilinniagaqarnermilu nammineersinnaassusertik ineriartortissinnaassallugu.

Inuttut inuillu akornanni attaveqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut marlukkaarlugit suleqatigiiaarlutillu sulisinnaassapput aammalu ilinniartut saqqummiineranni malinnaasinnaassallutik, isumaliuteqarsinnaassallutik isornartorsuisinnaassallutillu. Ilinniartut kulturimi perorsagaasimanerminnik ilaatigut paasisimasaqassapput, kulturimi pissutsinut namminneq perorsagaanikuullutik, tassani taassuma kingorna kulturimik pilersitsisunik pilersitseqqittunillu allanik naapitaqartarlutik.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartut imminnut avatangiisiminnillu paasinnissapput, tamanna aqutigalugu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni ineriartorfiujuartuni nutaaliaasumi, arlalinnik kultureqarfiusumi

inuillu tamat oqartussaaqatigiiffigisaanni namminneq isummernissaminnut peqataavinnissaminnullu tunngavissaqalerumallutik.

Iikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Iikkagassatut anguniakkat

Ilinniartut uku piginnaalissavaat:

- a) nammineq allallut kulturiani kulturini assigiinngiiarnernik ajornartorsiutinillu nalilersuilluni nassuiaanissaq siunertaralugu kulturimi atuagarsornerit naleqquttut atorsinnaassallugit,
- b) kulturikkut oqaluttuarisaanerup ingerlanerata kingunerisaanik nammineq allallut naleqartitat qisuariarfigisinnaassavaat,
- c) kulturimi tigussaangitsut tigussaasullu immikkoortissinnaassavaat,
- d) kulturini namminnemi pissutsit pingaartillugit kulturikkut attaveqaqatigeriaatsit assigiinngitsut paasisinnaassavaat nalilersorsinnaassallugillu; naleqartitat, iloqqut oqariaatsillu aamma
- e) kulturimik isornartorsiullutik isummersinnaassapput, tassunga ilanngullugit kulturikkut, inuttut atukkatigut oqaluttuarisaanermilu aaqqissuussinerit, tassa kulturit assigiinngiassusiannut atatillugu kinaassutsimut assigiinngiaartunik eqqarsaasersortarneq piviusorinnittarnerlu.
- f) Asimi suliaqarnermut atatillugu periutsit ajornanngitsut annikitsunillu tunngaveqarluni atornissaat

3.2 Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit

Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit ukuupput:

- a) taaguut kulturi,
- b) nunarsuarmut isiginnilluni kalaallit qangalili maannakkullu kulturiat,
- c) attaveqaqatigeriaatsit, tassunga ilanngullugit kulturimik isiginneriaatsit assigiinngitsut,
- d) kulturimik paasinnittarneq kultumillu paatsuuisarneq, assersuutigalugu inuit kulturillu apeqqutaatinngagit nunarsuaq tamakkerlugu eqqortutut isigineqarsinnaasoqarneranik paasinneriaaseq,
- e) Sumiiffinni sulinerit atatillugu periutsit.

3.3 Ilassutitut ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassanngilaat. Ilassutitut ilinniakkat imatut toqqarneqassapput pingaarnertut ilinniakkat ilanngullugit ilikkagassatut anguniakkat itisilernissaannut tapersiisillugit. Ilassutitut ilinniakkat assigiinngiiaartinneqassapput aammalu sammisassatut toqqakkat ilanngullugit ilinniartitsisut ilinniartullu akornanni isumaqatigiissutaassallutik. Ilassutitut ilinniakkat pingaarnertut ilinniakkatulli Kalaallit Nunaanni nunanilu tamani pissutsinut sapinngisamik annertunerpaamik atassuteqartinneqassapput.

4. Ilinniartitsinerup aaqqissuunneqarnera

4.1 Ilinniartitseriaatsimi periutsit

- a) Ilinniartitsinerni ilinniartut ilinniakkani qaffasissusiat ilisimasaallu aallaavigineqassapput.
- b) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornani ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapinngisamik isikkulerlugu.
- c) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanegassallutik.
- d) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut soqutigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taaamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqutiginaruuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- e) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriartortitsinermi ilinniartitsissut siuariarfiussalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriartorfiussallutik, taamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suliariaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- f) ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Ilinniartitsineq ingerlatsinernut minnerpaamik sisamanut aqqissuunneqassaaq, taakkulu ilinniartitsissummi ilinniakkanik pingaarnernik imaqaassapput. Ingerlatsinerit atasiakkaat pingaarnertut ilinniakkat ilaannik toqqakkanik imaqarsinnaapput, kisiannili ilinniakkanik pingaarnernik ingerlatsinermi tamarmiusumi ingerlanneqartunik imaqartariaqarani.

4.2 Suleriaatsit

Ilinniartitsinermi suleriaatsit ilinniartut ilinnitsitsissummi oqaatsinik, qisuariartarnermik ajornakusoortunillu eqqarsarsinnaassusiannik ineriartortitsisut paarlakaajaallugit ilinniartunillu peqataatitsilersut atorineqassapput. Tassunga tapiliullugu ilimagineqarpoq ilinniartut suliaqarfimmi atassuteqarnik isummanillu uppernarsaanissamik, ingerlatitseqqiinnissamik oqallinnissamillu piginnaasaqaleriartussasut. Ilinniartitsineq aamma siuariartortitsilluni aqqissuunneqassaaq, ilinniartut taamaalillutik atortunik, atuagarsornermik periaatsinillu toqqaanerit annertusiartortumik qisuarfigisinnaasassallugit.

Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik siullugu oqaasillit aappaattullu oqaasit isiginiarneqassallutik. Sumiiffimmi sulineq ingerlatsinerni sisamani minnerpaamik ataatsimi ingerlanneqassaaq.

4.3 It

IT ilinniartitsinerup ilaatut ilaatinneqassaaq aammalu paasissutissanik ujarlernerimut, atortunik katersuinerimut ilinniakkanillu suliarineqarnikuusanik saqqummiinerimut atatillugu atorineqassalluni.

4.4 Ilinniartitsissummi oqaatsit

Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissumi oqaatsinik aammalu ilinniartitsissummi oqariaatsinik paasinnittarnerat atuisarnerallu aqqissuussamik ineriartortinneqarluni. Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitsissutit siulianni oqaatsinik oqariaatsinillu ilinniartut piffissap ingerlanerani paasinnilluarsinnaatikkiartortillugit atuisinnaallu artikkiartortillugillu.

4.5 Ilinniartitsissutinut allanut atassuteqartitsineq

Ilinniartitsineq imatut aqqissuussineqassaaq piffissap ilaani suliaqarfiit akornanni sulisoqartarluni aammalu ilinniartitsissutini allani ilisimasaqarfinnik sanilliussisoqartarluni. Ilinniartitsissutit allat suleqatigiissutigalugit ilinniartitsissutit akornanni suliniummik minnerpaamik ataatsimik suliaqartoqassaaq.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuisarneq

Ilinniartunik ataasiakkaanik ilitersuineq aqputigalugu, imminut nalilersorneq aamma ilinniarnep ingerlanerani tamarmiusumi ilinniartut ataasiakkaat ilinniartinneqarnerannik nalilersuineq atorlugit ilinniartut ataasiakkaat killiffimminnik ineriartornermillu ersarissumik paasisaqassapput.

5.2 Misilitseriaaseq

Atortoq siumut ilisimaneqanngitsoq annerpaamik quppernerit nalinginnaasut (quppernermi ataatsimi naqinnerit 2400-t, akunnequsiinerit ilanngullugit) ataaseq-marluk sammisanut ilinniakkanut atasut atorlugit oqaluttariarsorluni misilitsinneq. Atortut siumut ilisimaneqanngitsut ilinniartut atortunut, sammisanut pisimasuiit tunngavigalut sulianut ilinniartitsinermi suliarineqartunut ilinniartut atassuteqartissavaat.

Piareersarnermut minutsit 48-t missaanni piffissaliisoqassaaq piffissarlu soraarummeerfik sorarummeertumut ataatsimut minutsit 24-t missaaniissapput.

5.3 Nalilersuinermi tunngaviit

Nalilersuinermi soraarummeertut ilikkagassatut anguniakkanik qanoq angusitiginersut tunngavigalugu naliliisoqassaaq. Nalilersuinermi soraarummeertut ukuninnga piginnaasaqarnerat pingaartinneqassaaq:

- a) ilinniartitsissutip imarisaani immikkoortunik ataatsimut isiginninnermik takutitsineq,
- b) ilinniartitsissut ataatsimut isigalugu ajornartorsiummik ataatsimik atassuteqartitsineq,
- c) suliaqarfimmi tunngavilersuutinik naleqquttunika atuneq aamma
- d) tulleriinnilersineq suliaqarfimmilu ajornartorsiummik ingerlatitseqqiineq.

Ataatsimut naliliineq tunngavigalugu karakteriliisoqassaaq.